

Vastine tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen vuodelta 2025/ Kunnanhallitus

Tarkastuslautakunnan vuoden 2025 keskeiset asiat / vaalit

Kriittiset havainnot:

- Tarkastuslautakunnan mielestä varahenkilöjärjestelmä oli puutteellinen ja muodosti riskin vaalien häiriöttömälle järjestämiselle erityisesti äkillisissä poissaoloissa.

Suositukset ja toteamukset:

- Tarkastuslautakunta näkee, että tuplavaaleissa henkilöstömitoitusta tulee tarkastella ennakoivammin. Hallintoviranomaisen vaihtuminen vaikutti vaali järjestelyihin. Muutostilanteisiin varautumista ja tiedon siirtymistä tulee kehittää jatkuvuuden turvaamiseksi.

Kiitokset ja myönteiset havainnot:

- Tarkastuslautakunta korostaa tuplavaaleihin liittyvien koulutusten hyödyllisyyttä.
- Tarkastuslautakunta kannustaa vaaliauton käyttöä myös tulevilla vaaleilla.

Kunnanhallituksen vastine:

Kunnanhallitus kiittää saadusta palautteesta.

Vuoden 2025 tuplavaaleista ja niiden tapahtumista on kirjoitettu ylös kehittämisen kohteet ja käyty läpi keskusvaalilautakunnan kanssa. Vaalien osalta

ongelmia valitettavasti tuottaa jatkossakin vähentyvä vapaaehtoisten joukko ja henkilöstön saatavuus. Vaalihenkilöiden koulutukseen ja varahenkilöiden saatavuuteen kiinnitetään huomiota.

Vaaliauton käytön osalta on tehty havainto, että sen toimintaa ja käyttöä tulisi tarkastella. Tällä hetkellä vaaliautoa käytetään vain yksittäisillä alueilla ja lisäksi vaaliautolle saapuvat äänestäjät usein autoilla, joiden voidaan olettaa pääsevän äänestämään myös muille äänestyspaikoille. Vaaliauton tavoite ja tarkoitus tulisi selkeyttää. Lisäksi tulisi selvittää mahdollisista kotiaänestyksistä hyötyvät äänestäjät, jos se tavoittaisi heidät vaaliautoa paremmin.

Tarkastuslautakunnan vuoden 2025 keskeiset asiat / kunnan talous, väestö ja työllisyys

Kriittiset havainnot:

- Tarkastuslautakunta on huolissaan kunnan talouden ja toiminnan hallinnasta epävakaassa kotimaan ja maailman tilanteessa

Kiitokset ja myönteiset havainnot:

- Tarkastuslautakunta pitää positiivisena asiana osaavaa henkilöstöä sekä myönteistä poliittista ilmapiiriä.

Kunnanhallituksen vastine:

Kunnanhallitus toteaa, että tarkastuslautakunnan huoli epävakaan kotimaan ja maailmantilanteen vaikutuksista kunnan toiminnan ja talouden hallintaan on aiheellinen. Yleinen epävarmuus vaikuttaa merkittävästi talouden ennustettavuuteen ja voi aiheuttaa äkillisiä muutoksia.

Kunta pyrkii aktiivisesti reagoimaan vaihtuviin taloudellisiin ja toiminnallisiin tilanteisiin. Kunnanhallitus kiittää tarkastuslautakunnan huomiota osaavasta henkilöstöstä sekä myönteisestä poliittisesta ilmapiiristä.

Tarkastuslautakunnan arviot / kunnan henkilöstö

Suosituksset ja toteamukset:

- Tarkastuslautakunta edellyttää tehokkaita toimenpiteitä sairauspoissaolojen vähentämiseksi. Erityistä huomiota on kiinnitettävä mielenterveys- sekä tuki- ja liikuntaelinsairauksien ennaltaehkäisyyn.
- Tarkastuslautakunta katsoo, että eläköitymisen kohdistuminen erityisesti tiettyihin palvelualueisiin korostaa ennakoivan rekrytoinnin ja henkilöstö suunnittelun merkitystä.

Kiitokset ja myönteiset havainnot:

- Tarkastuslautakunta katsoo, että KVTES tasopalkkakäytäntöjärjestelmän uudistus toteutettiin onnistuneesti vuonna 2025. Uudistus edellytti laajaa valmistelua ja merkittävää työpanosta, mutta sen käyttöönotto eteni hallitusti ja yhtenäisesti koko organisaatiossa.

Kunnanhallituksen vastine:

Kunnanhallitus kiittää saadusta palautteesta. Sairauspoissaolojen seuranta tilastojen kautta on vakiintunut toimintaamme. Jatkamme edelleen esihenkilöiden osaamisen vahvistamista työkykyjohtamisessa ja henkilöstön työhyvinvoinnin turvaamisessa vuosittaisilla koulutuksilla sekä valmennuksilla. Tehostamme työterveyshuollon kanssa tehtävää yhteistyötä: työterveyshuoltoyhteistyössä palvelujen sisältöjä ja määriä suunnataan siten,

että ne ovat henkilöstön työkyvyn edistämisen näkökulmasta mahdollisimman vaikuttavia ja kustannustehokkaita. Vaihtoehtoisten toimenpiteiden vaikuttavuutta on syytä tarkastella myös muutoin. Esimerkiksi työnohjauksella on mahdollista ennaltaehkäistä kuormituksen kertymistä tunnistetuissa psyykkisen kuormituksen tilanteissa. Niillä kunnan tulosalueilla, joissa erityisesti esiintyy työstä johtuvaa psyykkistä kuormitusta, on perusteltua tehdä talousarvioon varauksia henkilöstön työnohjauspalveluille. Eläköitymisiä tarkastellaan osastoilla vuosittain talousarvion henkilöstösuunnitelman valmistelun yhteydessä ja eläköitymiset tunnistetaan ennakoiden kaikissa palveluissa. Niihin varaudutaan ennakoiden tarvittavia rekrytointeja sekä toiminnan ja tehtävien uudelleenjärjestelyjä. Kunnanhallitus kiittää tarkastuslautakuntaa tasopalkkajärjestelmän käyttöönoton onnistumisen huomioinnista.

Tarkastuslautakunnan arviot / Strategisten tavoitteiden arviointi

Kriittiset havainnot:

- Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota, että kulttuuria ei ole huomioitu sanana nykyisessä strategiassa.

Kiitokset ja myönteiset havainnot:

- Tarkastuslautakunta pitää toimivana ja ymmärrettävänä nykyistä strategiaa, ja katsoo ettei suurille muutoksille ole tarvetta.

Kunnanhallituksen vastine:

Kunnanhallitus kiittää saadusta palautteesta. Kunnanvaltuusto hyväksyi päivitetyn kuntastrategian 15.6.2026 § 34. Kuntastrategiaan ei tehty suuria suunnanmuutoksia, mutta siihen täsmennettiin kunnan visiota ja lisättiin kunnan arvot. Kulttuuri sisällytettiin uuteen kuntastrategiaan.

Tarkastuslautakunnan arviot / Kuntalaisten hyvinvointi ja terveys

Kriittiset havainnot:

- Tarkastuslautakunta kaippaa selkeyttä siihen, mitkä järjestöt kuuluvat vammaisneuvostoon. On myös tarve varmistaa eri vammaisjärjestöjen tasa-arvoinen kohtelu.
- Tarkastuslautakunta pelkää, että kunnalle on kohdistumassa lisävaatimuksia TE-palveluissa ilman varmoja lisäresursseja.
- Tarkastuslautakunta on huolissaan pitkäaikaistyöttömyyden kasvusta. Myöskään maahanmuuttajien työllistämistavoitteet eivät toteutuneet määrärahojen loppumisen vuoksi.

Suosituksset ja toteamukset:

- Kunnanjohton vuorovaikutus kuntalaisten kanssa.
- Tarkastuslautakunta toivoo kunnan tarjoavan koulutusta neuvostojen ja ostojen puheenjohtajille.
- Tarkastuslautakunnan mielestä nuorten pitkäaikaistyöttömyys aiheuttaa huolta ja vaatii jatkuvaa seurantaa.

Kiitokset ja myönteiset havainnot:

- Tarkastuslautakunta suosittelee, että esteettömyyskatselmuksia toteutetaan säännöllisesti myös jatkossa. Esteettömyyteen tulee edelleen kiinnittää huomiota kaikissa kunnan tiloissa ja palveluissa.
- Tarkastuslautakunta pitää hyvänä eläkeläisneuvoston aktiivista toimintaa, joka tavoittaa laajasti kuntalaisia. Testamenttivarojen käyttömahdollisuus tukee toiminnan kehittämistä.
- Tarkastuslautakunta katsoo hyvinvointi- ja työllisyysjaoston toteuttaneen TE palvelusiirtymän hallitusti. Nuorten tukemiseen on olemassa toimivia toimenpiteitä (Puhti-hanke, Etsivä nuorisotyö). Liikuntapaikat tunnistetaan tärkeäksi hyvinvointitekijäksi.
- Tarkastuslautakunta kiittää työttömyysasteen pienenemistä, nuoriin panostamista ja nuorten kesätyöpaikkojen määrää.
- Tarkastuslautakunta näkee HYTE-raportin huomioivan laajasti eri osa-alueita. Parantunut raportointikäytäntö on nostanut HYTE-kerrointa.
- Tarkastuslautakunta on ylpeä Kontiolahdesta; kunnassa on nollatoleranssi rasismille ja epäasialliselle käytökselle.

Kunnanhallituksen vastine:

Kunnanhallitus ja sen alainen hyvinvointi- ja työllisyysjaosto kiittävät saadusta palautteesta.

Vammaisneuvostoon ehdotetaan vammaisjärjestöjen edustajia avoimen haun kautta. Pyrimme kannustamaan vammaisjärjestöjä ehdokasasettelussa, jotta edustus kattaisi laajasti eri järjestöjä. Vaikuttamistoimielimien kausien alkaessa

kiinnitämme erityistä huomiota, toimielimiin valittujen henkilöiden perehdyttämiseen, ja viestimme aktiivisesti toimielimien koulutuksista.

Te-palveluiden ja työttömyysturvan rahoituksen tarve on suurelta osin kiinni taloussuhdanteista, kuten pitkäaikaistyöttömyyden kasvukin. Keskeisinä tavoitteina työllisyysalueellamme on työnhakijoiden työllistymisen nopeuttaminen ja palveluiden hyvä vaikuttavuus. Rakennamme yhdessä Pohjois-Karjalan kuntien kanssa vaikuttavia TE-palveluita. Kunnan vapaaehtoiset työllisyyspalvelut ja työllistymistä edistävät kehittämishankkeet tukevat tätä tavoitetta.

Tarkastuslautakunnan arviot / Hallintopalvelut

Kriittiset havainnot:

- Tarkastuslautakunta ihmettelee, ovatko vapaa-aikapalveluiden asetetut tavoitteet jääneet taka-alalle.
- Tarkastuslautakunta pitää huolestuttavana, että uimaopetuksen kysyntä ylittää selvästi tarjonnan eikä nykyinen kapasiteetti vastaa tarpeeseen, mikä heikentää kuntalaisten yhdenvertaisia mahdollisuuksia palveluun.

Suosituksset ja toteamukset:

- Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota siihen, että ehkäisevän päihde työn resursointi ei ole vielä selkeästi turvattu, mikä edellyttää jatkossa selkeitä linjauksia ja seurantaa.
- Tarkastuslautakunta tuo esiin, että Lehmon kirjaston tulevaisuus vaatii jatkoselvittelyä osana kunnan palveluverkkoa ja kokonaisarviointia

Kiitokset ja myönteiset havainnot:

- Tarkastuslautakunta toteaa, että vapaa-aikatoimen toiminta on laaja alaista, suunnitelmallista ja monipuolista.
- Tarkastuslautakunta katsoo, että Etsivä nuorisotyö toimii hyvin ja on vaikuttavaa; henkilöstö on pysyvää ja ammattitaitoista, mikä tukee toiminnan jatkuvuutta.
- Tarkastuslautakunta kiittää ja pitää positiivisena, että myös välituntitoiminta ja koulunuorisotyö ovat edistäneet lasten ja nuorten hyvinvointia. Vapaa-ajalla nuorisotiloissa kävi noin 7 500 nuorta.
- Tarkastuslautakunta pitää myönteisenä Liikkuva Kontiolahti -toimintamallin sosiaalisen median näkyvyyttä, joka tukee liikunnallisen elämäntavan edistämistä kuntalaisten keskuudessa.

Kunnanhallituksen vastine:

Kunnanhallitus ja sen alainen hyvinvointi- ja työllisyysjaosto kiittävät saadusta palautteesta.

Vapaa-aikapalvelujen vuosi 2025 oli rikkonainen mm. henkilöstövaihdosten vuoksi. Talousarviotavoitteisiin ei pystytty keskittymään niiden edellyttämällä tavalla, minkä seurauksena osa tavoitteista siirrettiin toteutettaviksi vuodelle 2026.

Vapaa-aikapalvelujen järjestämiin rantauimakouluihin olisi mahtunut enemmänkin lapsia, joten kesäaikaista uimaopetusta on ollut tarjolla riittävästi. Uimahalliolosuhteessa järjestettyä uimaopetusta vapaa-aikapalvelut on voinut tarjota rajallisesti Joensuun uimahalleista saadun tilan puitteissa.

Kunnan ehkäisevän päihdetyön työryhmää on vahvistettu syksyllä 2026 kutsumalla mukaan hyvinvointiohjaaja sekä nuorisokoordinaattori. Ehkäisevän päihdetyön tavoitteet ja niiden seuranta kirjataan osaksi kunnan hyvinvointisuunnitelmaa.

Keskustelu Lehmon kirjaston tilojen tulevaisuudesta on avattu teknisen toimen kanssa.

Tarkastuslautakunnan arviot / Kunnan talous

Kriittiset havainnot:

- Tarkastuslautakunta on huolissaan, miten toimintakатteen heikkenemisen myötä turvataan jatkossa kunnan palvelurakenne ja -taso.

Kiitokset ja myönteiset havainnot:

- Tarkastuslautakunta on ilahtunut, että tilikauden tulos kääntyi positiiviseksi.

Kunnanhallituksen vastine:

Kunnanhallitus kiittää tarkastuslautakuntaa saamastaan palautteesta kunnan taloudellisesta tilanteesta. Tarkastuslautakunnan huoli toimintakatteen heikkenemisestä on aiheellinen. Vuosina 2023–2025 kunnan menorakennetta on sopeutettu vastaamaan muuttuvaa toimintaympäristöä. Strategian mukaisesti kestävä ja terve kuntatalous edellyttää vastuullista päätöksentekoa myös tulevaisuudessa. Näin varmistetaan, että kunta pystyy jatkossakin turvaamaan peruspalvelujen järjestämisen ja palvelurakenteen kestävyys.

Tarkastuslautakunnan arviot / Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen, konsernivalvonta

Kriittiset havainnot:

- Tarkastuslautakunta muistuttaa, että jokaisen luottamushenkilön velvollisuuteen kuuluu toteuttaa kunnan määräämät tietoturvakoulutukset.

Suositukset ja toteamukset:

- Tarkastuslautakunta pyytää kiinnittämään huomiota yhtenäiseen ja selkeään tapaan kirjata kunkin toimialueen vuosittaisten tavoitteiden toteuma.

Kiitokset ja myönteiset havainnot:

- Tarkastuslautakunta toteaa, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty kunnassa asianmukaisesti, eikä vuoden 2025 raportoinnissa ilmennyt olennaisia puutteita.

Kunnanhallituksen vastine:

Kunnanhallitus kiittää saadusta palautteesta sekä kiitoksista ja myönteisistä havainnoista. Luottamushenkilöille on lähetetty tietoturvakoulutuksia koskevat ohjeet hyvissä ajoin syksyllä 2025, ja heitä on muistutettu koulutusten suorittamisesta useita kertoja. Lisäksi asiasta on muistutettu kaikissa tilaisuuksissa ja koulutuksissa, ja suorituksia valvotaan säännöllisesti. Tällä hetkellä noin 70 % luottamushenkilöistä on suorittanut koulutukset asianmukaisesti. Kunnanhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan muistutukseen siitä, että jokaisen luottamushenkilön velvollisuutena on suorittaa kunnan määräämät tietoturvakoulutukset asianmukaisesti. Jatkossa kiinnitämme huomiota siihen, että kunkin toimialueen vuosittaisten tavoitteiden toteutuminen kirjataan yhtenäisellä ja selkeällä tavalla.

